

І зужому наугайтесь,
И свого не чурайтесь...

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкації і Адміністрації:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНЧ: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 43. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 6-го ВЕРЕСНЯ 1957. ЦЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY AND NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 6, 1957. No. 43. VOL. LXIV.

ЗДА І ЗАХ. НІМЕЧЧИНА ОДНОЗГІДНІ В УСІХ ОС- НОВНИХ ПИТАННЯХ — ЗАЯВЛЯЄ БРЕНТАНО

Вашингтон. — Міністер закордонних справ Західної Німеччини д-р Гайнріх фон Брентано, відбувши двогодинну розмову з державним секретарем Джаном Фостером Доллессом, заявив, що Західна Німеччина і З'єднені Держави є одностайними в усіх основних питаннях актуальної політики. Розмова, що відбулася у понеділок цього тижня між Доллессом і Брентано, торкнулася передусім проблем Середнього Сходу і Східної Європи. В далішніх розмовах мають бути порушені проблеми взаємних із Співесним Союзом, розвитку Північно-Атлантичного Пакту й європейської єдності. Західна Німеччина зацікавлена сьогодні у великій мірі у стабілізації миру на Середньому Сході, бо останнім часом вона поціряла на ці області свої економічні впливи, витіснюючи у багатьох випадках британський і французький капітал і переймаючи провід у торгівлі з арабськими державами. Якщо йде про проблеми Східної Європи, то Західна Німеччина зацікавлена передусім в існуванні теперішнього польського уряду і в утриманні певної рівноваги між Сходом і Заходом. З того погляду Західна Німеччина ставиться прихильно до американської економічної підтримки для Польщі і до справи П. господарського експлуатувати. У зв'язку з перебуванням Брентано у З'єднаних Державинах почалися у Вашингтоні наради між представниками ЗДА, Великої Британії, Франції та Західної Німеччини в справі об'єднання Західної Німеччини а також і європейської безпеки. Проблеми обговорені Брентано і Доллессом будуть устализовані ще на протязі найближчих двох або трьох тижнів на окремих конференціях штабів американських і західно-німецьких експертів.

Сенатська Комісія затвердила найменування Бреннена на суддю

Вашингтон. — Сенатська Правнича Комісія голосами всіх 11-ох присутніх сенаторів 4-го березня затвердила найменування президентом Айзенгавером Вільяма Джозефа Бреннера на суддю Найвищого Суду ЗДА. 4 сенатори були не присутні. Бреннер є демократом, він займає становище у Найвищому Суді, яке займав суддя Шерман Мінтон, який зрештешував за огляну на свій вік. На комісії під час переслухання виступав республіканський сенатор Джозеф Р. МакКарті, який твердив, що Бреннер є "лідером війни" проти конгресових переслухань комуністів. Але Бреннер заявив на комісії, що вважає комунізм за небезпеку для цієї країни, і тому, на його думку, всіми засобами треба його поборювати, але при тому треба вважати, щоб не користуватися шкідливими методами.

Гувер пише книжку про Вудро Вільсона

Нью Йорк. — Колишній президент Герберт Гувер виявив під час телевізійного інтерв'ю в "Вальдорф-Асторії" в Нью Йорку, що пише книжку про покійного демократичного президента Вудро Вільсона. Цю книжку, мабуть, назве "Роз'яснення на хресті В. Вільсона в Верелі". Автор має 82 роки і заявляє, що зовсім не думав залишати праці: "Маю постійну посаду для Вудро Вільсона, казна республіканець Гувер, він був дуже добрим адміністратором і великим ідеалістом, який випереджував свою добу". Гувер почав свою працю під час першої світової війни і писав неї, коли стояв на чолі американської допомоги зброї, а також військової допомоги. Недавно окрема Комісія Реорганізації Виконної Частины Уряду закінчила праці, передавши Конгресові і Президентові свій звіт. Якщо б Конгрес і уряд здійснили ті рекомендації, то можна б заощадити платникам податків коло 5 мільярдів доларів річно.

Військовий суд судитиме полк. Нікерсона за розголошення секретних відомостей

Вашингтон. — Має відбутися публічний військовий суд над полковником Джаном Нікерсоном, молодшим, за те, що він виявив секретні відомості про балістичні керування ракети. Один із пунктів оскарження говорить про те, що полковник Нікерсон "розголошував зміст секретних документів, які відносяться до оборони ЗДА, які містять інформації, що їх не вільно подавати до публічного відомості". Полковник Нікерсон мав надати недоведені інформації представникам пресислових центрів і журналістам. Між ними документами був і його власний меморандум, в якому він займає становище до дискусії про корисність різних типів керування ракет.

В АМЕРИЦІ

- Представник державного департаменту повідомив, що державний секретар Джан Фостер Доллес перейшов медичний огляд, яким стверджено, що стан його здоров'я добрий, що він минулого року перебував операційно під наркозом на грудній кішці.
- До Північної Кароліни повернувся з півдня лише п'ятеро, щоб за декілька часів летіти на Лабрадор і над ріку св. Лаврентія в Канаді, де воно влітку розливаються.
- В Брукліні, Н. Я., на побережжя Коль Айленд відкривають 6-го червня новий акваріум, в якому можна буде побачити різноманітну рибу.
- Нью Йорк Таймс кожного року перед Різдовими Святими оголошує збірку для тих, хто найбільше потребує. Цього року вона дала 477,758.73 долара. Цю збірку вперше проголошено в 1912 році. і тоді зібрано було 3,630.88 долара.
- Демократичний сенатор з Орегону, Вейн Морс, гостро промовляючи проти доктрини пре-

НАРАДИ ДОЛТЕСА З БРЕНТАНОМ

Державний секретар Джан Фостер Доллес конференс з міністром закордонних справ Західної Німеччини Брентано.

Канада хоче спроводити в цьому році 200,000 іммігрантів

Оттава. — Канадський міністер для справ імміграції Джан Пікеретт заявив, що його країна хоче цього року спроводити 200,000 іммігрантів, яких треба буде привозити з Англії літаками, бо кораблями не можна було цього зробити. Вже 15-го березня ц. р. почне діяти між Англією і Канадою "летунський міст", бо тоді відлетить із Лондону перший літак з усіх пізніших 350 літаків. Емігранти прибувають також із Франції. Подорож однієї особи коштуватиме 200 доларів, які канадський уряд по-

Сенатська Підкомісія за обмеження прав советських журналістів

Вашингтон. — Сенатська Підкомісія Внутрішньої Безпечності хоче, щоб Конгрес застосував до советських журналістів, які перебувають в Америці, ті самі обмеження, які стосуються до американських журналістів в СССР. Підкомісія домагається, щоб представники "Телеграфічної Агенції Советського Союзу" не мали права вступу на ті пресові конференції, де говориться про довірливі справи. Тепер советські журналісти в Вашингтоні мають ті самі права, якими користуються американські журналісти. ТАСС є на списку тих організацій і агенцій, які збирають і передають до СССР американські вісті, бо американський відділ "ТАСС-у" — це частина міжнародної розвідки в цій країні. Агенти "ТАСС-у" — це не професійні журналісти, тільки військовики, які виступають тут під чужими прізвищами.

Сенатор Фландерс не є вдоволений із зміни становища Стассена

Вашингтон. — Республіканський сенатор Ралф Е. Фландерс протестував проти зміни становища Гарольда Е. Стассена, який, починаючи від 1-го березня, підлягатиме не Президентові тільки державному секретареві Джанові Фостеру Доллессові. Сенатор Фландерс заявив, що з зміною пониженням, найбільшого проксту в світі, проксту про розроблення, Стассен вдовольний з цієї зміни, він і надалі матиме титул "окремого асистента Президента в справах розроблення". Доллес заявив, що Президент зовсім не знецінює справи розроблення, коли дозволив, щоб Стассен був контрольований державним департаментом, а не Вілім Домом, як це було досі. Сенатор Фландерс заявив, що звільнення Стассена безпосередньо в Вілому Домі мало велике значення в світі, а державний департамент, на думку сенатора, не має належного розуміння для мирної розв'язки світових проблем.

За кілька років випустять ракету довкола місяця

Вашингтон. — Директор бюро наукового досліду прилетунстві генерал бригади Голлінгсворт Ф. Грегорі заявив, що американське летунство зможе вистрелити ракету довкола місяця найдалі до п'ятих років. Він потвердив свої слова, які наводив журнал "Міссяний Календар", твердячи так: "Коли я кажу, що матимемо ракету довкола місяця, я кажу, що ми будемо мати її п'яти років, то це є консервативна оцінка. Тепер працюють над кількома контрактами про будову ракети навколо місяця, і це є для нас країна необхідність, щоб ми здійснили той науковий проєкт, випереджуючи СССР". Видаток цього журналу Ерік Бергест сказав журналістам, що вже в 1959 році випробовуватимуть першу керувану ракету довкола місяця, а де, що пізніше будуть далішні два проєкти цієї ракети.

В Шикаго відзначено Шевченківські роковини

Шикаго, (СЖ). — Кругло 1500 осіб заповнили минулої неділі, 3-го березня, партер і галерею великої залі школи Шопена, прийшовши споминути "не злим, тихим словом" Пророка України, Тараса Шевченка, в його роковини. Академія відбулася стараннями Громадського Комітету українських організацій міста Шикаго. Допоміж про поетичну майстерність Шевченка виголосила пані Гришко-Дюбинська. Співали пані Надія Матійчак та Юлія Ключовська. Виступали із декламаціями пані Емілія Кулик та пан. І. Матюшко. Кульмінаційною точкою програми концерту був виступ Капелі Бандуристів з Дітройту під проводом диригента Григорія Кітасастого. Північний виголосила коротку промову про майбутню працю і діяльність Капелі, як амбасадора вільної України у вільному світі. Під час концерту передано збірку на цілі НТШ і УВАН.

Англія приготується до конференції на Бермудах

Лондон. — Англійський уряд прикладає великі зусилля до конференції на Бермудах 21 березня ц. р., в якій візьмуть участь англійський прем'єр Мекміллен і міністер закордонних справ Селвайн Ллойд з англійського боку та президент Айзенгавер і державний секретар Джан Фостер Доллес з американського боку, плюс цілий ряд високих англійських і американських урядовців. Англійський прем'єр Герольд Мекміллен стверджує, що в цьому листі до консервативного кандидата в додаткових виборах, що відбулися в найближчий четвер у виборчій окрузі Брістоль, в Англії. Остаточна ліквідація конфлікту, що настав був між ЗДА і Англією у зв'язку з англійською воєнною виправкою проти Єгипту, усталинення спільної політики у цілому ряді найважливіших міжнародних проблем, як відношення до СССР, справа з'єднання Німеччини, Середній Схід, Суецький канал, приваєть військ на європейському судході в рамках оборонних сил НАТО і т. д. — має для уряду Мекміллена велике значення не тільки з погляду взаємних з Америкою, але й внутрішніх англійських відносин. Річ в тім, що в трьох додаткових виборах, які відбулися в різних виборчих округах за час останнього місяця, наявно виявився упадок популярності консервативної партії та зворот англійської публічної думки в сторону соціалістичної Партії. Тому уряд Мекміллена хоче всіма способами підняти свій престиж в очах громадянства.

Нова муринаська держава не буде нейтральною

Акра. — Прем'єр нової муринаської держави Гана, що постала з давньої англійської колонії Золотої Півночі, Квеме Нкрума, заявив віце-президентові Ніксонові, що Гана "ніколи не буде нейтральною в холодній війні". Проте він підкреслює мирний характер молодого держави і багання налязати взаємних з усіма країнами світу. На урочисте проголошення Гани прибула делегація також від СССР, з міністром сільського господарства (радгоспів) Іваном Бенедиктовим на чолі. Цей останній привіз від советського парламенту — Союзу Рад і Народів — запрошення до Гани, щоб вісім до десяти її делегатів відвідали Советський Союз. Віце-президент Ніксон розмовляв із Бенедиктовим на хліборобські теми. Бенедиктов признав, що делегація советських "хліборобів", яка відвідала була З'єднені Держави, привезла відтілю "цінні досвід". На акт проголошення держави Гана прибули делегати з 56 держав. Прибула також комуністичська делегація. Англійський уряд використовує цю нагоду для явного визнання своєї ліберальної політики у відношенні до колишніх колоніальних країн і народів, яка еволюційним способом, поступово підготувала відділи народи до власного державного життя, признаючи їм державність добровільно у відповідному моменті.

Австрія погрожує Мадярщині відплатними заходами

Відень. — Австрійський амбасадор в Будапешті, д-р В. Пайніц, загрозує мадярському уряду, що коли не припиняться шикани мадярської поліції у відношенні до персоналу австрійської амбасаді, Австрія зліківдусе своє дипломатичне й консульське представництво з усіма практичними наслідками. Комуністичські поліціїнти, які оточують австрійську амбасаду (як і амбасаді ЗДА, Англії і Франції) та напастують всіх, хто виходить з отих будинків, зупинили були кілька днів тому австрійського амбасадора і його дружинку недалеко будинку амбасаді, вилігтимували їх на вулиці та казали вертатися додому і не прохажуватися в сусідстві власної амбасаді. Австрійський канцлер Юліус Рааб у новій спеціальній радіо-промові знову відкинув мадярські безосновні закиди від австрійської адресою та з свого боку гостро нагавував стріляння до мадярських вітків уже на території Австрії та зневажливо для Австрії комуністичську пропаганду.

Молле заспокоює канадійців відносно європейського ринку

Оттава. — Французький прем'єр Гю Молле виступив у понеділок 4-го м., в третьому дні своїх відвідин у Канаді, з промовою перед об'єднаними обома палатами канадійського парламенту і славив в ній останній подвиг західно-європейських державних мужів — рішення з'єднати шість західних європейських держав в один господарський обшпр. Він старався розвіяти острах канадійських господарських кол, що митна унія шістьох європейських держав утруднить експорт канадійських товарів на європейський ринок збуту та що особливо канадійська пшениця готова втратити той ринок. Молле твердив, що — навпаки — весь північно-американський континент матиме більші шанси для торговельних оборотів з об'єднаним західно-європейським господарським блоком. Молле переговорив в Оттаві з канадійським прем'єром Луїсом Лорентом та відвідав французькі міста Квебек і Монреаль. Міністер закордонних справ Християн Піно мав вичерпні розмови з канадійським міністром закордонних справ Лестером Піреном. Французький прем'єр таврував єгипетського президента, як "значимого диктатора", який — мовляв — живив тактики шантажу, в користовуючи Суецький канал для політичних цілей Єгипту. Він признав, що Франція підтримує Ізраїль. Молле і Піно відлетіли вночі на вівторок до Парижу.

Кубинський Конгрес затвердив зарядження про війнятковий стан

Гавана, Кубинська Республіка. — Обидві палати Конгресу затвердили зарядження кабінету президента Фульхенція Батісти про продовження на дальших 45 днів війняткового стану в країні, згідно з яким обмежені будуть деякі конституційні права. Опозиційні члени Конгресу вийшли ще перед голосуванням. Згідно з конституцією Конгрес має затверджувати введення війняткового стану. Обмежено конституційні права тому, що в країні і надалі відбуваються терористичні акти й саботажі, яких доконтинує прихильники провідних повстанців Фідела Кастрі, який із малою групою своїх прихильників ховається в гора Сієрра в провінції Орієнте.

ІЗРАЇЛЬ ВІДКЛИКУЄ СВОЇ ВІЙСЬКА З ЄГИПТУ

Об'єднані Нації. — На засіданні Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй в понеділок 4-го березня міністер закордонних справ Ізраїлю, Гольда Маср, як перший промовець заявила, що між командантом "міжнародної поліції" генералом Е. Л. М. Вірнесом і шефом штабу ізраїльської армії генералом Моше Даяном дійшло до повного порозуміння щодо евакуації смуги Газі і побережжя затоки Акабі Ізраїльським військом та вяршу туди "військового погосту". Об'єднані Нації. Ця заява Гольди Маср стоїть у зв'язку з несподіваним приказом, що його видав ізраїльський прем'єр Бен Гуріон, щоб розпочати евакуацію решти єгипетських земель, зайнятих Ізраїлем. За газетними згодогами, Бен Гуріон переконав більшість членів свого кабінету, що треба повинуватися резолюціям Об'єднаних Націй та аргументам державного секретаря Доллеса й закликам президента Айзенгавера і покладатися на власну збройну силу, а на обшпрік американських і інших західних державних мужів, що можна буде дійти до згоди з Єгиптом мирним шляхом через Об'єднані Нації. Тому Бен Гуріон відкликав засідання ізраїльського парламенту, який — як було заповіжено раніше — мав вирішити цю справу. Рішення Бен Гуріона викликало невдоволення крайніх елементів в Ізраїлі. В Єрусалимі відбулася демонстрація жидівських студентів. Зосереджена поліція не допустила до більшості вулиць заборонув. Тим часом на Генеральній Асамблеї советський делегат Аркадій Соболев продовжував більшовицьку тактику надкування Єгипту й усюю арабського світу проти Америки, запевняючи арабів, що З'єднені Держави "й інші держави з агресивного блоку НАТО" "заохочували ізраїльську агресію та підтримували безправні аспірації Ізраїлю". В делікатних словах, але по суті, по тій самій лінії ішов виступ індійського делегата Артура Лалла, який твердив, що Єгипет має повне право до єдиного контролювання затоки Акабі і адміністрування смугою Газі. Єгипетський делегат д-р Махмуд Фавазі домагався, щоб Ізраїль, евакуйовавши смугу Газі і побережжя Акабі, не повторював давніх жорстокостей, що їх допускався при евакуації Синайського півострова, і щоб не нищив тамтешні інсталяції. — Американські керівники прийняли остаточне рішення Ізраїлю очистити єгипетську територію з полегшенням, сподіваючись, що всі труднощі з наладнанням відносин на Середньому Сході вдасться поладнати мирно, при відповідній тактиці терпелливості.

Тунісія дістане допомогу від Америки

Туніс. — Американсько-тунісські переговори, які йдуть в справі признання Америки фінансової допомоги для молодого тунісського держави, наближуються до кінця і мають завершитися підписанням договору ще перед приїздом до Тунісу віце-президента Річарда Ніксона 18-го м. Тунісний уряд, на чолі якого стоїть Габіб Бургуїба, колишній а і а іоналістичний борець за свободу Тунісії, який був інтернований французькою владою у Франції, — бажав би, очевидно, щоб дістали як мога найбільшу американську допомогу. Проте ЗДА зв'язані тут квотами, передбаченою для Тунісії в рамках допомоги закордонної, та моментами політичної натури, з уваги на союзницьку Францію. Між Францією і Тунісією все ще ведуться переговори про пов'язання тунісської економіки з французькою, від чого залежить висота і якість допомоги, яку Тунісія дістане від Франції. На перешкоді стоять політичні й військові передумови, що їх ставить Франція, особливо щодо стаціонарування на території Тунісії (як і Марокко) французького війська та щодо відмежування Тунісії від проблеми Алжиру. Тунісія, як і Марокко, одверто признають, що вони симпатизують з визвольницьким рухом алжирців, а французі домагаються, щоб з тих двох північно-африканських країн не йшла ніяка поміч алжирським партизанам. Покищо Америка розподіляє в Тунісії харчі вартості \$8 мільйонів. Передбачується інвестиції американського капіталу в Тунісії. Тунісія має всього 3,800,000 населення, з чого пів мільйона є безробітні без соціальної безпеки.

У СВІТІ

- У Фінляндії більшість у 15-членному уряді рішила зменшити ціни на молоко. На знак протесту — шість міністрів, членів хліборобської партії заявили димісію і наставла криза уряду, внаслідок якої може бути роззавання парламенту і призначення нових виборів. У м'ясокрай Фінляндії, найбільше згрозеній Совстами, змагаються за впливи соціалістична і хліборобська партії, що досі належали до спільної урядової коаліції.
- Західно-німецький парламент ухвалив сплатити \$340,000,000 З'єднаним Державинам, Англії і Франції, як зворот кошту на утримання американських англійських і французьких військових гарнізонів на території Західної Німеччини за час від 1 квітня 1956 до 31 березня 1957 року. Німецький міністер фінансів спершу не хотів нічого дати на цю ціль, і в цій справі велися довгі переговори з урядами трьох західних великих держав.
- Старосе Нірхос, грецький мультимільйонер, власник найбільшої у світі флоту нафтовеликих кораблів, заявив журналістам у Швайцарії, що він купив в американському фільмового артиста Едварда Робінсона на 58 образів загальної вартості "від трьох до чотирьох мільйонів доларів". У 1955 році Старосе Нірхос сплатив \$300,000 за образ "Піста" Ель Греко. Образ, куплений в Робінсона, знаходиться ще на терені ЗДА. Щоб їх вивезти закордон треба окремого дозволу і сплатити величезного мита.
- Єгипетська газета "Аль-Ахрар" повідомила, будуть в Англії не хоче відновити дипломатичні відносини з Єгиптом і готова звільнити заборковані в англійських банках єгипетські фонди, сплатити відшкодування за заповідну останнім наїздом на Єгипет шовку та признати "спітнізацію" закордонних підприємств в Єгипті. Англійський уряд заявив, що всі ці вісті нісенітні з палачи.
- Коли савд-арабський король Сауд Аль-Абд у четвер минулого тижня з єгипетської столиці Каїро до Сауді Арабі, на дотоміне прибув попроситися з ним також американський амбасадор Раймунд А. Гейр, дармако був хворий і спеціально для цієї цілі встав із постелі. Американський дипломат замінював свій повагу, яку має в Америці король Сауд.
- Англійський губернатор на Кіпрі, маршал Гардін, обшприв нагороду, призначену за поміч у захопленні лідера грецької національно-революційної організації полковника Георга Грізаса за 10,000 фунтів (\$28,000) на 1,000 фунтів. Для англійців, мовляв, особа лідера підпільної організації стала менше шпигуном, бо в мікшасі охоплено або збито більшість його помічників і співробітників.
- Західно-німецький уряд не признає прав азильно колишнього американського воєнного Штаофурта В. Келлогга, який боровся по стороні мадярських повстанців в американській військовій уніформі і з той причини боїться вертатися до Америки. Келлоггові наказано вийти протягом тижня з Німеччини, але він зробив відстрік, прохачи дозволити йому у Вонні скінчити університетські студії.

СВОБОДА

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати невикористані матеріали.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КАМПАНІЯ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

Американський Червоний Хрест-саме тепер, як і кожного року в місяці березня, переводить збірку фондів на свої харитативні цілі. Мета цюгоричної кампанії — зібрати 95 мільйонів доларів на фінансування тих численних допомог, які рятують життя, що вже стоять або можуть стати перед цією благородною інституцією, яка не потребує рекомендацій.

Американці звикли називати Червоний Хрест "сусідом кожного". Він бо справді з тим добрим сусідом кожного з нас і його допоміжна рука завжди простягана до кожного, хто в ньому потребує, кого навістило нещастя. На теренах залитих повинни чим охоченням інших стихійними нещастями, на місці, де упав літак чи зіпсований рейс і розбився поїзд, в районі, охопленому якоюсь пожежою, де потрібне добре слово і допоміжна рука, там у першу чергу бачимо знак Червоного Хреста, що є чим найбільш вимовним знаменом найшляхетніших людських прикмет і почувань.

Це — в суспільному житті. Але знак Червоного Хреста зв'язаний з тим найбільш з допомогою в таких катаклізмах, як війни і подібні масові нещастя. Коли якісь минулого року загинули на Мадридській зброї, коли мадлярські борці за волю падали, прощити більшовицькими кулями, чи розчавлені більшовицькими танками і коли мадлярське населення стало перед смертельною загрозою голоду і холоду, — в хвилину найбільшого розпаду бачили вони саме цей спасінний знак Американського Червоного Хреста на транспортних та пунктах роздачі медикаментів і продуктів першої потреби. Цей же знак Червоного Хреста по цім боці залізної заслони зустрічає новими надіями десятки тисяч мадлярських утікачів.

Це — тільки епізод, який стався вчора і який в іншому місці та в інших обставинах може повторитися завтра, і повторитися так, що в акції Червоного Хреста ми, американські українці, будемо спеціально зацікавлені. З таких і багатьох подібних, які в чистоті людських міркувань, ми всі разом і кожний з нас зокрема повинні якнайшвидше відгукнутися на заклик цього нашого найближчого і найліпшого сусіда, Американського Червоного Хреста!

ДОРОГОВКАЗИ

У кожній нації активність на користь визвольних змагань українського народу мав один основний дороговказ: неспинна і героїчна боротьба за волю самого українського народу. Проте, в кожній нації наші акції допомоги цій боротьбі мав ми ще цілий ряд інших дороговказів, які призначені, так і ворожих, які переконливо доводять нам вибір відповідних шляхів та засобів у тій нації допомогти українським визвольним змаганням.

Останні події потверджують, що наша американсько-українська спільнота є на правильному шляху, вибравши за своє основне завдання — поширення правди про Україну та її змагання. Потверджують це хоч би недавні дебати в Об'єднаних Націях над советським внеском засудити Америку за, мовляв, "втручання у внутрішні советські справи" та за "підірвання дії" супроти країн т. зв. народної демократії. Під час цих дебатів американський представник Ладж заявив вразливо і недвозначно, що доля поневолених Москвою народів не є байдужа для Америки і що Америка, в рамках чартеру ООН, робитиме все можливе, щоб допомогти тим народам здобути волю і повну незалежність. Цим "усім можливим" в теперішніх обставинах уважає Америка в першу чергу правду, всю правду про вільний і про рабовласницький світи.

З виступів советських представників видно, що Москва тієї правди боїться, як вогню. Коли ж мова про українців, то Москві чи не найбільше болять ті англословні публікації, що їх досі видав УНСоюз, болять, зокрема, всі акції американських українців, скеровані на поширення і поглиблення української правди серед американського загалу.

Це для нас добрі дороговкази, що і як нам робити. Поширення правди про Україну ми допомагаємо Америці і рівночасно б'ємо Москву. Коли ж мова про українську правду, то й Америка це потребує багато нашої допомоги, і є ще багато невикористаних ударів для Москви. Одним із чергових наших викладів у поширення української правди в англословному світі та одним з чергових ударів по Москві буде нова книжка проф. Клари Мейнінга про Гетьмана Івана Мазепу та його добу, яка найближчими днями з'явиться на книжковому ринку стараннями і коштом УНСоюзу. Таким аргументом "великого калібру" буде й видана УНСоюзом англословна Енциклопедія Українознавства, перший з двох томів якої повинен бути в руках читача уже цього року.

СПІЛЬНИЙ РИНОК ДЛЯ 165 МІЛЬЙОНІВ ЛЮДЕЙ

20 лютого ц. р. шість прем'єрів західно-європейських країн — Франції, Західної Німеччини, Італії, Голландії, Бельгії і Люксембургу — погодилися на спільний конференції у Парижі щодо принципів, за якими треба створити для цих країн спільний господарський обшпр. У цій справі найавторитетніші загальні пояснення дав французький прем'єр Жю Молле, який головував на Паризькій конференції, — у своїй промові 27 лютого ц. р. під час прийняття, влаштованого на його честь в Клубі Крайової Преси у Вашингтоні. Він сказав буквально: "Всім дівтам, вперше в історії Європи, шість європейських прем'єрів зустрілися в Парижі на запрошення Франції. Разом ми поклали останні труднощі, що стосувалися договору про Євратом і договори про спільний європейський ринок. Ми прийняли такі великі рішення: пов'язати Європу з тими обширами чорної Африки, які сьогодні зв'язані з Бельгією і Францією. Під Євратомом треба розуміти сполучення продукції атомової енергії для наших шістьох держав. Під спільним європейським ринком треба розуміти скасування митних бар'єрів, згальмування соціального законодавства та скоординування економічної політики шістьох держав в такій спосіб, щоб створити велетенський ринок для 165,000,000 консументів, де — як у З'єднаних Державах — товари, продукти й особи могли б вільно вводити порухуватися. При пов'язанні заморських територій наших країн з цим ринком, відкривається шлях для усього Європи з Африкою, яку починаємо називати Евратомом. Тільки через єдиність можуть наші країни континентальної Європи досягнути знову дійсної незалежності. Тільки об'єднана Європа може дати гарантію, що Атлантичний Союз буде тривалий і сильний. Взаємні між Європою і З'єднаними Державами зможуть розвиватися тоді на базі справжньої рівності. Ніщо в світі не в силі адекватності, що не засноване на рівності і вільній співпраці. Між З'єднаними Державами і Європою мусимо встановити дійсно партнерство, себто таку "антиту", яка не була б вулицею з одностороннім рухом, але за певняла б взаємнокорисний двобічний рух. Я підкреслював це справу в розмові з президентом Айсенавером, і він заповнив мене, що такий союз на базі рівності є також цілком його політикою..."

Тут намісним наведено шість власних слів французького прем'єра, які знайшли відображення у спільному комунікаті Айсенавера і Молле з 28 лютого ц. р. Вони підкреслюють величезне міжнародне значення на історичну міру, що його має створення спільного господарського обшпру для 165 мільйонів людей, замешкалих в шістьох західно-європейських державах, зокрема таких, як Франція, Німеччина і Італія. Очевидно, такий надзвичайний експеримент, який скасує митних бар'єрів для

імпорту-експорту товарів на просторі шістьох держав, де вони існували від часу введення митної системи в міжнародній торгівлі, як також узгодження соціального законодавства і вирішення виняткової за працю в продукціїнах варсташа шістьох держав, — такі радикальні реформи не можуть бути зrealізовані протягом ночі. Самі реформатори передбачають у Паризькому договорі речення здійснення цього плану від 12 до 17 років. Вони настільки обережні, що самі називають свій почин експериментом, який лише в ході реалізації покаже, наскільки він виправдав заміри ініціаторів. Шойно практика виявить непередбачені труднощі, що їх прийдеться переборювати. Вже тепер, наприклад, рахуються з можливістю загибелі деяких існуючих галузей промислу в одній країні, що не всілі будуть вдержувати при краху і дешевих продуктах тієї самої галузі в іншій країні спільного господарського обшпру. Рахуються з явищем хаосу, який в перших роках настане у справі інвестиції капіталу на всьому тому велетенському терені. Не виключають, що повна свобода для робітників шукати собі праці на всьому тому обшпру може створювати умовини для неспівнесного вербування робітників сил і до виникнення ферменту в професійних робітничих організаціях. Рахуються, що прийдеться вводити спільну валюту в усіх країнах. Навпевне, "високочай" також різні нові проблеми, що їх неможливо було врахувати у цей теперішній план.

Прийнято його з різномірних причин. В основі безумовно була паневропейська ідея, що зродилася ще перед першою світовою війною і що відразу передбачала економічну користь з політичної федерації європейських країн. Коли у даному випадку на перший план поставлено господарський момент, то зроблено це теж під кутем зору — здобуття для Західної Європи більшої політичної сили, потрібної кожній з цих шістьох європейських держав зокрема і всім їм разом. Конкретно: німецький канцлер Аденауер з тому палким прихильником західно-європейської єдності, що від неї він сподівається більшого натиску на Советський Союз у справі об'єднання Німеччини, як його можна розвинути одином. Молле прихилився до ідеї європейської єдності під тиском французьких господарських труднощів, Італія вбачає у цій ідеї розв'язку проблеми безробіття. Всі ці країни разом хочуть підняти життєвий рівень своїх громадян, і всі вони хочуть здобути більшу повугу в очах Америки на Заході та Советів на Сході. Величезним аргументом для всіх них став факт, що на одностайному господарському обшпру 48-ох стейтв З'єднаних Держав можна було розбудувати таку продукцію і знайти таку консумцію, як і місія для кожної європейської країни, відомою митним муром від усіх.

(Закінчення на стор. 3-ій)

ГІРКИЙ ТО СМІХ

Під перекинутою догори ногами будують і вертять перелачний мільйонів, а навколо нього, потроху, вимірюючи кулаками, скупчилися хулігани. Підпис: "Хлопці, не вайте дурня!"... Вантажне авто безнадійно загрузло на роз'їждженій, багнотій дорозі, і шофер, меланхолійно поглядуючи на небо, співав на все горло: "Чому я не сокіл, чому не літаю"... Прив'язаний мотузками до стільця, сидить советський обиватель перед телевізором. Довкола нього чорти та чортенята. Один з них рогачем тримає голову обивателя, щоб дивився на екран телевізора. Обиватель кричить: "Не мучте мене цими нудними передачами, краще я в смолі кипітиму!"... Дах новозбудованого комуністичного будинку і на ньому, порозгортавши парасоль, сидить мешканець. Прохожий питає: "Чому це вони тут з парасольками сидять?" — "Щоб дах не протікав", — відповідає другий прохожий... Група агрономів, у адинаванні розставивши руки, дивиться на поле, на якому де-не-де стирчать якісь палатки. Підпис: "Як виходить минулого року садити колосистий сад, співаємо: "Ой, сад-виноград, кучерява вишня", а тепер — ні саду, ні винограду..." І ще: холовага з товстезливим черевом, в окулярах і з текучою в руці (ну, достеменно такий, як малюють советські малюлі американських капіталістів!) виходить із дверей, на яких висить вивіска — "Трест, "Недодаютьгілля". З його теки виділяють папірці з написами: "Шлях виконано на 145%". Чого це так рознесло нашого директора? — Дивлячись на черевана питає робітник: "Тому, що всі його надують", — відповідає другий...

Все це — навіяння вибрані карикатури з українського віддоскового гумористичного журналу "Перець" (ч. 22 і 23 з листопада і грудня 1956 р.), що виходить у Києві як двотижневий накладом 150,000 примірників і що нині звався "Червоний Перець". Авторів їх — В. Зелінський, К. Агітін, В. Крижанько, О. Козорезко, В. Ша, С. Самуєв та ін. — зробили старі, відомі ще з-перед війни карикатуристи, але з багатьо їх нових, що з'явилися вже по війні.

Карикатурист В. Глибенко містить у "Перці" на останній сторінці малюнок Петі Коржника, що, як і його еміграційний колега, маленький Ромчик з "Лиса Микити", все те, що говорять дорослі, розуміє дослівно. Тож, розповідаючи своїми малюнками про дядю Митю, який написав книжку, і злого дядько-кротика, він малює всі перипетії, що їх переходять злощасний підсоветський письменник, так, як чув від дорослих: критик прийшов дядю смертні гриби (на малюнку — припав до його циганського голяка), повисмакував з його книжки цитати (вишкіривши зуби, висмакує з книжки листи), навішав на дядю всіх собак (рудих, рабчих, великих і малих), облив дядю помийною (з відра) і змішав з грязюкою (дерев'яним митним муром від усіх).

Крім кольорових карикатур, бачимо в "Перці" фотографії і просто фотознімки. Ось, наприклад, міни граблів, що, заліплені напризволяще, висять у величезній калюжі на полі. Хто цьому винен? — Голова колоспсу ім. Дзержинського, П. Вознок. Тож і підпис:

Цей голова задумав перекопати всіх. Що з нього господарник. Як із піска батіг.

Ще бачимо на фотознімку в полі й понижений сільсько-господарський механізм з інших колоспсів: складний механізм т. зв. квадратно-гніздової сіялки, яку "розквдратили" і "розгніздили", так, що вона вже ніколи не воскресне; комбайн-самоход, якому вже не ходити по широким степах, бо колоспсники повідкручували бідолашні ноги й руки; 12 попованих і вже до роботи не придатних бурякових комбайнів, які лише минулого року вийшли з фабрики, та ін. І сентенційний підпис під цим кладовищем машин: "Видно господарів по подвір'ю".

Або ряд сфотографованих у Криму безграмотних вивісток "Промкооперативна артіль Строїтель" (?), "Артіль інвалідів Кримпещер" (?), зовсім незрозуміла вивіска "Залізо-шлях" (хоча вийшло, що це пункт сімферопольського міськомзвозу) і нарешті — "Кримський державний медичний інститут". Обурений такою безграмотністю, кримський кореспондент "Перця" подає до цього такий віршичок:

Непримітно дивитися, як діти Помилками засмічують [знітки]. Та ще гірше, коли дядьки Приймають до стін помилки. А якщо у тих стінах — вуз. То вже справжній вихід [конфуз].

Вивісці в "Перці" карикатури на теми міжнародні дають слабші і задумом і виконавцями від карикатури "Крокодила". Від них повіяв провинціалізм, і з усього видно, що автори їх взорують на московських художників. Теми зробили заявлені — Волл Стріт, "капіталістичні акули", американські імперіалісти і таке інше.

Гумористи та фейлетони в "Перці" ще слабші від карикатури на міжнародні теми. Усі вони писані не для веселої сміху, не для розваги та відпочинку читача, як то водиться в гумористичних журналах цілого світу, а щоб в кожному випадку прибити когось до ганебного стовпа — бюрократ-лаперову душу, ледар-робітника, хулігана, безрадного господарника, не в даху-адміністратора, розтринькувача державних грошей, спекулянта (і коли вже ті спекулянти в Советському Союзі переводяться!), "маленького синь"... комсомольця, що не хоче йти на службу і т. д. В кожній гумористичній обов'язково "якорюється" якунебудь "соціально-політичну" але впадо в око, що засяг критики і сатири в "Перці" не перекидає точно визначених меж: все це длубання серед "маленьких людей", дрібної советської публіки, бо правдивої критики советським сатирикам і гумористам не дозволено. Не вільно їм також

ПОЧИН, ЩО ЙОГО ВАРТО ПІДДЕРЖАТИ

ААТСЕЕЛ приготував бібліографію слов'янських друків ЗДА й Канади

У місяці лютому ц. р. остаточно затверджено й приступлено до здійснення плану щорічної бібліографії слов'янських, а в тому числі й українських, публікацій з теренів ЗДА й Канади. До 1-го квітня, а найдалі до 1-го травня 1957 р., редактор нового славістичного органу "Славик енд Іст Юрпеан Джурнал" проф. Дж. Т. Шов з Університету Індіани в Блумінгтоні, Інд., приймає матеріали для включення до окремого тому, присвяченого бібліографії за минулий, тобто 1956 рік. Цей том має вийти у вересні, перед з'їздом американських і канадських славістів у Мадрид, Вісconsin.

Почин ААТСЕЕЛ-у, що має за собою вже довгу підготовчу акцію, важливий для українців Америки й Канади з кількох причин. Насамперед він має можливість перевести річну систематичну рестрацію всіх книжок, брошур, статей і рецензій у журналі й часописах із ділянки загальної й бібліографії, филології, літератури й фольклору. Такий широкий обсяг дає йому й таку здатність вперше на американському континенті. Досючасна рестрація українознавчих публікацій в Америці, що її реалізувала Асоціація Модерних Мов (МЛА) під заголовком "Бібліографія Америка", обмежувалася тільки публіка-

ціями в англійській, французькій, еспанській, німецькій і ін. західно-європейських мовах. Включали в неї книжки з українознавства, опубліковані в Америці в цих мовах, залишаючи поза увагою велику кількість книжок, виданих в ЗДА й у Канаді українською мовою. З окремих статей входили туди тільки мово- й літературна стаття з українських англословних журналів: "Український кварталник" та "Аннали УВАН". Велика кількість матеріалу, опублікованого на сторінках українських журналів (напр., "Кисва", "Літературно-історичний Сторік Свободи", й ін.) була виключена з рестрації в МЛА через мову: українською (так як і інших слов'янських) не признавала редакція бібліографії й з цього почалися дискусії, протести й т. д., що тривали впродовж 1956 р.

Остаточо вирішено в ААТСЕЕЛ: видавати окремий том "Слов'янської й Сх. Європейської Журналу", що охоплюватиме все. Там то книжки й статті на мово- й літературно-ознавчі теми, друковані по-українськи в Америці й Канаді можуть тепер без перешкод увійти в нову бібліографію в Блумінгтоні, Інд.

Українці ЗДА й Канади почали вже давніше рестрацію своїх друків. У Канаді УВАН видає огляд "Українська Канадіана" з 1953 року, маючи для цього підтримку центральної установи — Комітету Українців Канади. Недавно вийшов річник за 1955 рік. У ЗДА подібну працю взявся виконувати журнал "Віблос" у Нью-Йорку під редакцією д-ра С. Чарториского. І в одному, і в другому випадку не маємо охопленої рестрації статей і рецензій, тому, що ці видання обмежені тільки книжками, брошурами і періодиками. І власне нова бібліографія ААТСЕЕЛ-у може додати надолучити недостатні "Українські Канадіани" та "Віблос", включаючи в засяг зобов'язуючої комуністичної моралі:

У Івана дини рини дивини робити штучи: Все він пише, лістає. Во до них все прїстає.

Але чому, власне, осуджувати треба Івана, а не московську окупаційну владу, коли в країні всього бракує, і треба мати справді "дивини рини", щоб щось дістати? Або:

Вставай Сидір у розмові Про комбайни бурійові: — От який до них додати Самогонні апарати!

Прочитавши такі рядки, читач, згідно з задумом автора, мусить похитати докірливо головою і осудити Сидора, який дбає більше про самого, як про колоспів бурі. Але що багатомільйонному колоспному Сидорові і до "Перця", і до тих бурі...

Якщо мова про "відлигу", то в загляданні двох члехів "Перця" П. зовсім не чути. Хібащо — як рівняти до колоспного "Червоного Перця" — більше в ньому виконуються народний український гумор, яким підбудується гумор і сатири советським та гумористам не дозволено. Не вільно їм також

трість відбрас йому чуйність. Раз і архангелів був приманив оленья склом. Олень стояв, дивився кругом, шукав противника, але архангелів не стріла. Каже: не штука так обманути звіра, добрий мисливець цього не робить. Треба самому вміти підійти, щоб звір мав змогу себе захистити. Таких шляхетних мисливців мало тепер...

Перед смерком підложив Дам'яні сивобитого коня на припуду ведмедів, став під смеркою та й задумався. Оціний вітер шумів у верхніх гілках дерев, шестів на землі зіллям листом і гнав по небу порозривані хмари. Місця плив над горами, освітлював блим саями бори, ховався час від часу за хмару. Тоді ліси огорталися темрявою, творили суцільну чорну стіну. Таки сумерками бродить лісом вовкулак, шукаючи жертви. Ось причаївся за пнем ледве видної ялиці і стежить уважно за людиною. Непроглядна птьма закривав кожний його рух. У нічній

тінні загнулася, перерізав зловисла сова і від її несподіваного сміху ще більший лід огортав людину. Ноги немов приросли до землі, холодний піт виступав на чолі, а судорога стиснула тіло. У доконалишню тину кидав пугач своє несамовите пугу-пугу, бреше перестрашений рогач. Даремно напружений зір, намагається пробити темін і досліди причину дивних відтуків. Жадібно вухо ловить різні шестели, шарудіння й крокі, Малим і безпомічним створінням почуває себе самітня людина в лісах серед темної ночі.

Читайте щодення "Свободи"

О. Дереш

ГАЙОВИЙ

(Із циклу: Трос ведмедів з білою латкою)

(8)

Другого дня був у надлісничстві святинний настрій. При вході до управління поіваля чорно-жовті австрійські прапори на тріумфальній браді. Виблизувалися проти сонця вишніми бланши-від-знаки лісової продукції, прикріплені на грудях до ремешків калит, перевешених через плечі. Широко чересі опоясували стани. Все на присуду було нове й святоче. Короткі кожухи з нашиваними взорами, білі сорочки з різьбленими з б і рами, опущені поверх битих екуоніх штанив, обмотаних при стопах повеселеними окушми й ремешками, а на ногах легкі ходоки, холодні літні, а теплі зимою. Дам'яні ходили між лавами гайових, все щось поправляв на них із но-

ся і буде собі відпочивати по добрім пірі. Є вправді в резерві другий, та не зміг, в тілі і не вмиє до цього з латкою. Нехай діється Божа воля!"

Із задуми аврала його гуркіт авта, що за хвилину зупинилося перед брамою. Дам'яні віддав наказ, гайові інструментали й заперли в нерухомих позі. Перед брамою ждав інженер Мар, держачи в руках таріль із хлібом і сіллю. З авта вийшов понові старший пан, середнього росту, вбраний в милецьку пошу, висидувач уміжно привітання управителя надлісництва, привітався з ним і пройшовся перед Явою гайових та урядових. Кинувся привітати головою, запитав про здоров'я Дам'яна, який вже багато літ товаришав йому на ложах, і пішов у кімнати надлісництва. Дам'яні, врадуваний привітанням архикалі, легко відхилив, що добре випала перша зустріч. — "Як початок добрий, то повинні щасливо й закінчитися лова. А що буде, як ведмідь не вийде? Гм."

— Гей, Дам'яне! — гукнув хтось із урядовців. — Пан надрачник кличе. Гайовий стрепенувся і пішов у канцелярію. — Слухайте, Дам'яне, пан архикаліз хоче завтра йти на засідку. Підійти до Івана Сави, візьмуть від нього коня,

застреляте та підкинете коло станивища. А ранком погледіть, чи був ведмідь. Та допилюйте, щоб кончею був. Пан архикаліз аж у долоні сплеснув, як почув про ведмедя з білою латкою. Вважає, щоб не посоромити мене й себе. Ви знаєте, що пан архикаліз щедрий, коли все йде, як він бажає.

— Нема то, як бути паном. Наказав, щоб ведмідь був, як і кінець, — міркував Дам'яні, вертаючись додому. — А ти журеш, як ведмідь примить. Коли то буди би звичайний грабучок, то невеликий копіт. Прийшов ведмідь, то й добре. Скортіло його цієї дідю. Нехай грабучок стріляє до сойки: Але тут діло з архикалізом, найшляхетнішого пана кривим. Та й добра людина. Не гоноровий, хоч із високою роду. От нині, як перед усіма до мене приїзди усім-цусім! Кожний раз питає, як мені й мой родні живеться. Не так, як інші, що деруть догори носа. Приїде такий шляхетич налушений, як індик на подвір'ї у надліснич-

стві, дивиться на тебе й вдає, що не бачить. І говорить так дивно: не каже до тебе, "ти" або "ви", але каже все через "ви". Та й каже все коло нього, як собака на припосі. Командує тобою ще гірше, як капраль молодим рекрутом, і не знаєж на свій волос. А мисливці які з тих молодих грабучків? Пожаляйте Боже! Стріляють, що під мушку попадає. А архикаліз — той ні. На ведмедя молодого не стріляє, а оленя, як перебарив. Найперше дивиться через далековид, чи ростий, а голову, як і в нього роги. Часом і тиндєн блукаємо, поки знайдемо такого, що йому до вподоби. Що пан, то пан. Величкому панові королівський олень. Такий людині й такому мисливцеві треба кончею при-служитися. Думаю я над тим ведмедем, що як голова болить, а нічого мудрого не придумаю. Ех, як то був би олень! Узяв би сіло від лямі та так на нім заграв, що прийшов би до самої руки. Олень востені божоволів від любови, ласий на лаві, а за-

ПРАЦЯ

HELP WANTED—MALE

ПЕРШОКЛАСНИЙ МЕХАНІК ВАНТАЖНИХ АВТ
до відповідальної роботи при вантажних автх з доплатами, зайдіть до: Mr. John Montana at Trans American Freight Lines, Inc. 215 County Ave., Secaucus, N. J.

РОЗШУКИ

Потукуємо **П. ПАСТЕРНАКА** з Галичини, сестру Володимира Стеценка. Хто знає про неї, або вона сама, прошу писати до:
Iryna Powzanuk
154 Avenue "C"
New York 9, N. Y.

ОЗІРНИЦЬ — УВАГА!

Потукуємо **ПАВЛА ХРИСТИНИЧА** з Озирів, пов. Зборів. Маю важливі відомості від його родини. Хто знає про нього, прошу або він сам, прошу писати:
Stefan Pokora
60 Burgess Place,
Passaic, N. J.

Потукуємо **ФЕДЯ ВОЛОСЕНКО** з села Довге коло Медичного повіту Дрогобицької області. Він сам або хто знає про нього, прошу зголотитись на адресу:
Wasyli Czuszak
2621 Bertha Ave.
Flint, Mich.

Потукуємо **ОЛЕКСА ШАЛАНКЕВИЧА**, нар. 1919 р. в с. Лисичівці, р-н Стрий, Дрогобицької області. В р. 1945-46 перебував в Лондоні і правдоподібно виїхав до Канади або ЗДА. Розшукує одностайний Микола Рубльовський з родиною. Писати відомості про нього прошу слати на адресу: Mykola Rublowsky, 633 E. 11th St., New York 9, N. Y.

Потукуємо свого рідного брата **ЮРІЯ ПАВЛИШИНІНА**, родом зі села Гозів Стрий, пов. Дрогобицької області. Хто знає про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
СТЕФАН ПАВЛИШИНІН
385 E. 10 St., New York 9, N. Y.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

КУПИМО БАНДУРИ:
Бажаючого продати бандуру просимо написати та дати відповідь на такі питання:
Куди зроблено інструмент (приблизно)?
Чи має механічний ремонт?
Чи потрібен ремонт?
Чи має футляр?
Яка ціна?
Писати на адресу:
SUMA
9740 Conant Ave.
Detroit 12, Mich.

REAL ESTATE

ДОМИ НА ПРОДАЖ
11-родин. біля Пеллембейсавою — за \$32,000.
3-родин. з садом і гаражем, коло Вронке парку — за \$21,000.
10-родин. на St. Marks Place — за \$17,500.
3-поверховий дім з садом і гаражем на Кінсі — за \$16,500.
В кожному домі є відмінне мешкання та добрий дохід. Вигідні умови сплати. Дзвонити до 10-ї ранку та 7-9 вечері:
AU 1-0194

Business Opportunity

LAKE GEORGE, N. Y. Найкраще озеро Америки, і відоме літниське — нагода докваліфікованого бізнесу, дім і забезпечення. Якщо Ви маєте від \$10,000—\$35,000 капіталу можете купити власний дім, бізнес і будучність. Ланцюжок, дім, вел. площа \$18,000. Ресторан, дім, близ. пляжі \$25,000. Газ, станція, 4 кабін, апар. \$32,000. Бар, 7 каб., апар. \$40,000. Модер. мотель 1-клас. пом. \$48,000. Вимаг. на всі половини годинки. Писати:
B. M. BURKICH,
Box 608 Lake George, N. Y.

ЛІКИ

НАПВІДПОВІДНИЙ ДАРУНКИ
(Rimifon, Penicilin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins — Irgaparin, Atotanyl)

Хірургічний в'язь, еластичні панчохи, бандажі — поєси і все потрібне для домашньої аптечки. Висилається до всіх країн Європи.

Мито оплачується тут. Гарантія доставки.

• Спеціалісти європейських рецент •
Пішіть або телефонуйте:

B. FELDMAN PHARMACY
111 AVE. A. & 7th STREET,
NEW YORK CITY
Tel. OR 7-5980

БЕРЕЗЕНЬ — МІСЯЦЬ КНИЖКИ

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА

НЕБУВАЛА НАГОДА

Понад 500 різних назв книжок

випродують за половину ціни!

По інформації і каталоги писати на адресу:

Ukrainska Knyharnia
19157 Wexford Str.
Detroit 34, Mich., U. S. A.

Степан Куропас

„Тризуб” на місці „Запорожа” в Шиняго

З приходом нової імміграції до Америки, може було не раз чути докори в бік давніших поселенців на тему американізації і винородження української спільноти в Америці. Що не казали вони, — ви тут довгі роки живете в доброті, за Україну забуваєте, діти ваші американізуються, слабо або зовсім не українські не говорять. Добре лише що „гавзи” і „кари”, носії гроші до банку. Навіть наші інтелігентні і професіональні піддаються доволі „ліній” „родовленню”. Рухи не вийняти подати, лише „геллов” — „жаз”, вітанго, капелюхи не скидають, пани в руки не цінують!

Слухали ми цього всього і не суперечили. Здивали старі іммігранти плечима, не було оправдання! А як і було, то вважалося дуже довго про все розказувати. Що ж, побачимо, можливо нові люди внесуть нові реформи в таку заєдбану ділянку українського життя в Америці. Треба було на різних імпрезах слухати не раз, і то нові іммігранти жалували тут родженню дітей, що вони марно в Америці пропадуть, Україну не знають. А діти, що розуміли українську мову, дикувалися, чого їх жадають, і тут добре і вони зовсім не пропадуть.

Та час зробив своє. За 10 літ нової імміграції багато чого змінилось, змінилися і нові люди. Час зрівняв всіх, є лише одна українська громада. Нехай же тепер знову забрався слово нові вже громадяни Америки і сказали, що мали вони рацію. Во тепер по наших громадах мови про те нема, як все зрівнялось.

Я хочу навести тут один приклад, як доказ, що і старий іммігрант залежав на Україні і на українському імені. І врані, хоч, приїхав до Америки в великій бідності, як русинами, хотіли українизувати Америку і не піддавалися довгі роки. Вони пропалували українське ім'я, без огляду чи це виходило їм на добро чи шкоду. Коли вже про банківські інституції, вони не дбали чи американці зрозуміють такі імена українських позичкових кас, які вони закладали і називали: „Запороже”, „Галич”, „Дніпро”, „Україна”. Для них імена були дуже дорогі і для них багато означали. Значить, щоб не відійти від теми! Сороч роки держали шинягове українці „Запороже”, шадучи позичкову касу. І побратимів „Дніпро”, „Галич”, „Дністер”, „Україна”, а не в „Галич”, „Дніпро”, „Україна”. Стільки, як була добра конюнктура, а як настало біблійний „сім худих років” в Америці, вони перестали існувати. Не мали того, що в Америці називається „літ”. Остало це „Запороже”. Багато труднощів і неприємностей мали шинягове українці з тією гарною українською назвою! Американці не могли тої слова ні вимовити, ні записати. Ник іх уста з того не складуться. Просили: змінити, вибрати більш зрозумілу для нас і наших уст назву, яка й так є кінцевою буквою в азбуці! Але запорожці із Запорожжя не піддавалися. Не піддавалися, замість Запорожжя, почала вживати назви Запорожжя.

На одному політичному вічу в 1928 р., коли на президента Америки обрано Гувера, репре-

зентував я, разом з пок. Петром Шербатим, секретарем „Запорожжя”, українську групу. Висидувалося в місті Келумі Ситі, де посадинок був Джон Джей Дзарановський (політик Прокопів). Був і той же дрітосний завізник О. У. Н. і з шинягошів, на прохання п. Шербатого, на те републиканське віче. Були відітані всі делегати різних національностей, установ і організацій, а наших імен не було. Думали ми: наші букви „Ю”, „І”, „З”, на кінці азбуки прочитають при кінці. Не прочитали, лише на інтервенцію п. Шербатого мейор Дзарановський перепрошував, що не може вимовити! Але вимовив, хоч зле, на нашу радість. Хай вчиться української мови — твердив п. Шербатий, і якщо, хоч, щоб українці на нього голосували!

Значить, оборонці українських назв серед старих іммігрантів не бракувало. Та модерна Америка змінювала все. Чи треба нам все воювати в „Американо” за назву Запорожжя? Каля старі батьки, що треба? Каля воювати. Але, чи краще пропасти, чи змодернізуватися? Америка перетопила 18 мільйонів німців, 6 мільйонів поляків, 1 мільйонів євреїв, і багато інших людей, що складають свої єдинності до кас, хочуть прийняти знати, що це ім'я означає! А перелицювати на англійську мову Запорожжя не давалось! Рада в раду, довгими вечорами бігали для Запорожжя, для дозичкової каси гідного наслідника, і то такого, щоб навіть в назві задержати український характер. І вибрати! Вибрали ім'я „Тризуб”, по-американськи „Трайден”. По-американськи нові, молоді вже запорожці, роджені в Шиняго, вест Вірджині і Пенсильванії. І сталося чудове! Силка зросла, поставили новий дім за 75 тисяч, завели модерні машини. За 15 минут по замкненню урядових годин нові машини вже віпракують і люди йдуть до дому, а коліс, хоч менше було грошей і руху, трі-

ба було сидіти 3 години довше, а в суботу до півночі. Силка веде добру і розумну господарку, п. 1/4 мільйона доларів, перейшла сім, і до кінця цього року готова дотягнути до 10 мільйонів. Не стало місяця, добу-дуються новий дім в межах Керма „Тризуб” спочинає в руках екзекютивного директора Петра Пушліна, союзника і доволитного аудитора Міністерства Рильнтинга Америки. І так по 40 років славе шинягове Запорожжя стало це славнішим шиняговським Тризубом.

Л. КОВАЛЕНКО
„В ЧАСІ І ПРОСТОРИ”
П'єса
Ціна \$2.00
Замовляти:
„СВОБОДА”
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

Розширений, високоинформативний, цінний і одночасно надзвичайно дарунком на св. Миколая, Різдво і Новий Рік дорослим дітям — це чудові ЛЕГЕНДИ ПРО ХРЮСТА п. 3:

ГАРФА ЛЕЛІ
Константин МА ПІ І ПІ КОІ (Вірш Лебедю) з члениками (Ілюстрації Юрія Кузьмича, великого альбомного форм. (9x11 м'яч), на дорожню папері.

Ці видання повинні знайти особливу під Різдвяно-Ялинкою в кожній українській християнській хаті! Без огляду на великі кошти видання, ціна примірника тільки \$1.50. Останню переверт \$2.10. Замовлення з належністю шліфувачу на адресу:
„СВОБОДА”
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

Потукуємо **П. ПАСТЕРНАКА** з Галичини, сестру Володимира Стеценка. Хто знає про неї, або вона сама, прошу писати до:
Iryna Powzanuk
154 Avenue "C"
New York 9, N. Y.

Потукуємо **ПАВЛА ХРИСТИНИЧА** з Озирів, пов. Зборів. Маю важливі відомості від його родини. Хто знає про нього, прошу або він сам, прошу писати:
Stefan Pokora
60 Burgess Place,
Passaic, N. J.

Потукуємо **ФЕДЯ ВОЛОСЕНКО** з села Довге коло Медичного повіту Дрогобицької області. Він сам або хто знає про нього, прошу зголотитись на адресу:
Wasyli Czuszak
2621 Bertha Ave.
Flint, Mich.

Потукуємо **ОЛЕКСА ШАЛАНКЕВИЧА**, нар. 1919 р. в с. Лисичівці, р-н Стрий, Дрогобицької області. В р. 1945-46 перебував в Лондоні і правдоподібно виїхав до Канади або ЗДА. Розшукує одностайний Микола Рубльовський з родиною. Писати відомості про нього прошу слати на адресу: Mykola Rublowsky, 633 E. 11th St., New York 9, N. Y.

Потукуємо свого рідного брата **ЮРІЯ ПАВЛИШИНІНА**, родом зі села Гозів Стрий, пов. Дрогобицької області. Хто знає про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
СТЕФАН ПАВЛИШИНІН
385 E. 10 St., New York 9, N. Y.

КУПИМО БАНДУРИ:
Бажаючого продати бандуру просимо написати та дати відповідь на такі питання:
Куди зроблено інструмент (приблизно)?
Чи має механічний ремонт?
Чи потрібен ремонт?
Чи має футляр?
Яка ціна?
Писати на адресу:
SUMA
9740 Conant Ave.
Detroit 12, Mich.

REAL ESTATE
ДОМИ НА ПРОДАЖ
11-родин. біля Пеллембейсавою — за \$32,000.
3-родин. з садом і гаражем, коло Вронке парку — за \$21,000.
10-родин. на St. Marks Place — за \$17,500.
3-поверховий дім з садом і гаражем на Кінсі — за \$16,500.
В кожному домі є відмінне мешкання та добрий дохід. Вигідні умови сплати. Дзвонити до 10-ї ранку та 7-9 вечері:
AU 1-0194

Business Opportunity
LAKE GEORGE, N. Y. Найкраще озеро Америки, і відоме літниське — нагода докваліфікованого бізнесу, дім і забезпечення. Якщо Ви маєте від \$10,000—\$35,000 капіталу можете купити власний дім, бізнес і будучність. Ланцюжок, дім, вел. площа \$18,000. Ресторан, дім, близ. пляжі \$25,000. Газ, станція, 4 кабін, апар. \$32,000. Бар, 7 каб., апар. \$40,000. Модер. мотель 1-клас. пом. \$48,000. Вимаг. на всі половини годинки. Писати:
B. M. BURKICH,
Box 608 Lake George, N. Y.

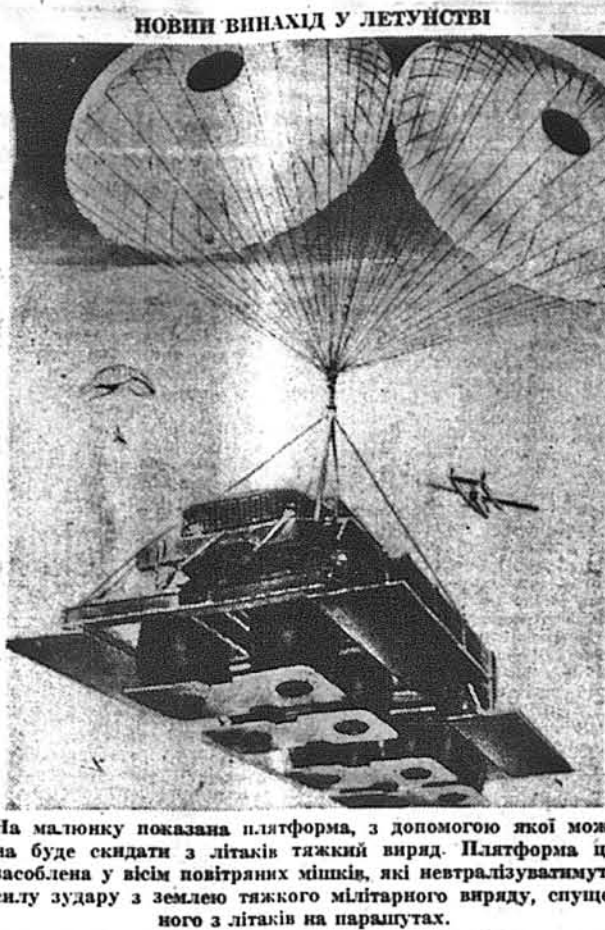
ЛІКИ
НАПВІДПОВІДНИЙ ДАРУНКИ
(Rimifon, Penicilin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins — Irgaparin, Atotanyl)

Хірургічний в'язь, еластичні панчохи, бандажі — поєси і все потрібне для домашньої аптечки. Висилається до всіх країн Європи.

Мито оплачується тут. Гарантія доставки.

• Спеціалісти європейських рецент •
Пішіть або телефонуйте:

B. FELDMAN PHARMACY
111 AVE. A. & 7th STREET,
NEW YORK CITY
Tel. OR 7-5980

На малюнку показана платформа, з допомогою якої можна буде скидати з літаків важкий вантаж. Платформа ця засоблена у всім повітряних літаків, які неуправляються, силу зудару з землею важкого літального вантажу, спущеного з літаків на парашутах.

Звертайте увагу на те, що думайте перед самим спанням. Во ж вага думка зовсім не принищить в мозку навіть тоді, коли ви вже заснете.

Колі заснете з журбою, то вага журба частинно перейде і в спання ваше. Ви можете мати сон, що ставлять вас у прикро положення. Тож наліште зробіть, коли жаруватимете вночі, щоб не спати. А коли неспати, то ким ви будете розмовляти, то прийматиміть прочитати кілька добрих жартів, щоб розвеселити себе. Во ж коли заснете у веселому настрою, то будуть у вас і веселі сни, або не буде жадних і таке спання „принесить здоров'я та свіжисть”.

ба було сидіти 3 години довше, а в суботу до півночі. Силка веде добру і розумну господарку, п. 1/4 мільйона доларів, перейшла сім, і до кінця цього року готова дотягнути до 10 мільйонів. Не стало місяця, добу-дуються новий дім в межах Керма „Тризуб” спочинає в руках екзекютивного директора Петра Пушліна, союзника і доволитного аудитора Міністерства Рильнтинга Америки. І так по 40 років славе шинягове Запорожжя стало це славнішим шиняговським Тризубом.

Л. КОВАЛЕНКО
„В ЧАСІ І ПРОСТОРИ”
П'єса
Ціна \$2.00
Замовляти:
„СВОБОДА”
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

Розширений, високоинформативний, цінний і одночасно надзвичайно дарунком на св. Миколая, Різдво і Новий Рік дорослим дітям — це чудові ЛЕГЕНДИ ПРО ХРЮСТА п. 3:

ГАРФА ЛЕЛІ
Константин МА ПІ І ПІ КОІ (Вірш Лебедю) з члениками (Ілюстрації Юрія Кузьмича, великого альбомного форм. (9x11 м'яч), на дорожню папері.

Ці видання повинні знайти особливу під Різдвяно-Ялинкою в кожній українській християнській хаті! Без огляду на великі кошти видання, ціна примірника тільки \$1.50. Останню переверт \$2.10. Замовлення з належністю шліфувачу на адресу:
„СВОБОДА”
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

Потукуємо **П. ПАСТЕРНАКА** з Галичини, сестру Володимира Стеценка. Хто знає про неї, або вона сама, прошу писати до:
Iryna Powzanuk
154 Avenue "C"
New York 9, N. Y.

Потукуємо **ПАВЛА ХРИСТИНИЧА** з Озирів, пов. Зборів. Маю важливі відомості від його родини. Хто знає про нього, прошу або він сам, прошу писати:
Stefan Pokora
60 Burgess Place,
Passaic, N. J.

Потукуємо **ФЕДЯ ВОЛОСЕНКО** з села Довге коло Медичного повіту Дрогобицької області. Він сам або хто знає про нього, прошу зголотитись на адресу:
Wasyli Czuszak
2621 Bertha Ave.
Flint, Mich.

Потукуємо **ОЛЕКСА ШАЛАНКЕВИЧА**, нар. 1919 р. в с. Лисичівці, р-н Стрий, Дрогобицької області. В р. 1945-46 перебував в Лондоні і правдоподібно виїхав до Канади або ЗДА. Розшукує одностайний Микола Рубльовський з родиною. Писати відомості про нього прошу слати на адресу: Mykola Rublowsky, 633 E. 11th St., New York 9, N. Y.

Потукуємо свого рідного брата **ЮРІЯ ПАВЛИШИНІНА**, родом зі села Гозів Стрий, пов. Дрогобицької області. Хто знає про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
СТЕФАН ПАВЛИШИНІН
385 E. 10 St., New York 9, N. Y.

КУПИМО БАНДУРИ:
Бажаючого продати бандуру просимо написати та дати відповідь на такі питання:
Куди зроблено інструмент (приблизно)?
Чи має механічний ремонт?
Чи потрібен ремонт?
Чи має футляр?
Яка ціна?
Писати на адресу:
SUMA
9740 Conant Ave.
Detroit 12, Mich.

REAL ESTATE
ДОМИ НА ПРОДАЖ
11-родин. біля Пеллембейсавою — за \$32,000.
3-родин. з садом і гаражем, коло Вронке парку — за \$21,000.
10-родин. на St. Marks Place — за \$17,500.
3-поверховий дім з садом і гаражем на Кінсі — за \$16,500.
В кожному домі є відмінне мешкання та добрий дохід. Вигідні умови сплати. Дзвонити до 10-ї ранку та 7-9 вечері:
AU 1-0194

Business Opportunity
LAKE GEORGE, N. Y. Найкраще озеро Америки, і відоме літниське — нагода докваліфікованого бізнесу, дім і забезпечення. Якщо Ви маєте від \$10,000—\$35,000 капіталу можете купити власний дім, бізнес і будучність. Ланцюжок, дім, вел. площа \$18,000. Ресторан, дім, близ. пляжі \$25,000. Газ, станція, 4 кабін, апар. \$32,000. Бар, 7 каб., апар. \$40,000. Модер. мотель 1-клас. пом. \$48,000. Вимаг. на всі половини годинки. Писати:
B. M. BURKICH,
Box 608 Lake George, N. Y.

ЛІКИ
НАПВІДПОВІДНИЙ ДАРУНКИ
(Rimifon, Penicilin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins — Irgaparin, Atotanyl)

Хірургічний в'язь, еластичні панчохи, бандажі — поєси і все потрібне для домашньої аптечки. Висилається до всіх країн Європи.

Мито оплачується тут. Гарантія доставки.

• Спеціалісти європейських рецент •
Пішіть або телефонуйте:

B. FELDMAN PHARMACY
111 AVE. A. & 7th STREET,
NEW YORK CITY
Tel. OR 7-5980

БЕРЕЗЕНЬ — МІСЯЦЬ КНИЖКИ
НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА

НЕБУВАЛА НАГОДА

Понад 500 різних назв книжок

випродують за половину ціни!

По інформації і каталоги писати на адресу:

Ukrainska Knyharnia
19157 Wexford Str.
Detroit 34, Mich., U. S. A.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

КЛІВЛЕНД, О. — В-во св. Василя Вел., Відд. 364, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться 10 березня о год. 2-й по пол. в У. Н. Домі, 3161 East 93 St. — Управа.

ЧЕСТЕР, ПА. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 156 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 10-го березня, о год. 2-й по пол. в Громадським Домі. Просимо, щоб всі були присутні. — В. Новак, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Т-во Над Збруча, Відд. 280 повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 10-го березня о год. 2-й по пол. в Ukrainian Community Center, 440 Wyoming Ave. Присутність членів є обов'язкова. — О. Запотоцький, предс.; Р. Рубльовський, секр.

НЬО-ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори В-ва св. Володимира, Відд. 130, відбудуться в суботу 9-го березня о год. 8-й веч. в приміщенні Укр. Кат. Братства при 33 1st 7-й авт. В програмі зборів: перерахування протоколу, фінансовий звіт, Ком. Ком. і опікуна хворих, кореспонденція і жіночі справи. Перед зборами можна вклатити членські вкладки. — І. Малець.

БАЛТИМОР, МД. — В-во Пр. Троїці, Відд. 320 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 10-го березня о год. 2-й по пол. в Укр. Гор. Клубі, 3101 O'Donnell St. Присутність членів прийняти своїм обов'язком. — Д. Писарський, предс.; І. Малець, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — В-во св. Василя, Відд. 339 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю 10-го березня о год. 8-й веч. в Укр. Громаді при 3322 N. Лавренц авт. Просимо всіх прийти та вклатити записки. — А. Хромків, предс.; М. Палько, кас.; С. Лупацький.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — С-во Рокс, Пр. Богородиці, Відд. 36 повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю 10-го березня о год. 4:30 по пол. в церковній залі 305 Гудсон Авт. Просимо прийти, а дозвільним пригладується вклатити записки. Також просимо приїждувати до УНСОУ нових членів. — Е. Геруль, предс.; М. Шворц, кас.; С. Гуницький, секр.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. — Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 349 відбудуться 10-го березня о год. 2-й по пол. в Укр. Громаді. Просимо членів прийти, бо маємо важливі справи до пологодження. Управа дасть звіт з товариського балю. — К. Манківський, предс.; П. Дзюба, кас.; В. Попович, секр.

ЗМІНА АДРЕСИ!

Ще раз пригадуємо нашим передплатникам, що змінюють місце свого побуту, щоб одностайно з повідомленням про зміну адреси обов'язково присилали поштові марки на 10¢ за виготовлення нової адресної клім, а членів УНСОУ ще й число свого Відділу.

Адміністрація „Свобода”

Важко повірити і в продажі 2-й річчик „ПЕВЧЕНКО”

36-річний статей про поета. Видання УВАВ.

ЦІНА 70 Ц.

Замовлення раз і належністю слати на адресу:

„СВОБОДА”
81-83 Grand Street,
JERSEY CITY 3, N. J.

УВАГА — НОВА КНИГА

ISAAC MAZEP

Воробей за волю України. Написав

ПАВАС ФЕДЕНКО.

Ця книга є документом нашої славної визвольної боротьби.

Цю книгу повинні прочитати кожний свідомий українець.

Ціна \$3.00

Замовляти: